

NOVE KNJIGE I PUBLIKACIJE

Katarina Borojević: »GENI I POPULACIJA«

Proljetos, točnije 6. 04. 1987. promovirana je u Novom Sadu knjiga »**Geni i populacija**« kojoj je autor **prof. dr Katarina Borojević**. Promociju su organizirali izdavač knjige Forum iz Novog Sada i Genetsko društvo A. P. Vojvodine.

Knjiga od 545 stranica podijeljena je na osnovna poglavlja: Gen (I), Geni u populaciji (II) i Kontinuirana varijabilnost (III). I dok su u prvom poglavlju obrađeni osnovni principi genetike, drugo i treće poglavlje detaljno obrađuje genetiku populacije i genetiku kvantitativnih svojstava. Kako na tom području do sada još nema literature na našem jeziku, to nam je više značajan taj dio knjige za kojim se već dugo osjećala potreba.

Knjiga »Geni i populacija« napisana je na najvišem stručnom nivou. Vrijedno je i za pohvalu, da je dr Katarina Borojević uspjela vrlo tešku i kompliciranu materiju populacione genetike i genetike kvantitativnih svojstava prezentirati jasnim i jednostavnim izrazom tako, da će biti dostupna ne samo znanstvenim i nastavnim radnicima s područja prirodnih, biotehničkih i medicinskih znanosti, već i studentima na postdiplomskom i dodiplomskom studiju.

Nekoliko bih momenata ovom prilikom željela naročito istaći:

Prof. Katarina Borojević dala je u uvodu uz koncizan osvrt na razvoj genetske nauke u svijetu, također i historijat razvoja genetike u Jugoslaviji, počam od najranijih istraživača, kao što je bio Đuro Radić u Srbiji još u 19 stoljeću, preko značajnog razvoja genetike kod nas između dva rata, s akademikom Tavčarom na čelu, do osobito brzog i na svjetskom nivou razvoja nakon II svjetskog rata. Ovom je knjigom, uz do sada već izdane knjige iz genetike u nas, sama i opet značajno pridonijela razvoju naše genetike.

Knjiga je pisana vrlo pregledno. Sve što je trebalo naglasiti naglašeno je različitim tiskom.

U knjizi je autor Katarina Borojević iznijela brojne primjere koji pridonose razjašnjavanju i jasnoći teoretskog dijela teksta.

Uz primjere iz strane literature, značajno je, da autor navodi brojne primjere, kako vlastitih istraživanja, često u koautorstvu sa svojim suprugom akademikom Slavkom Borojevićem, tako i istraživanja ostalih jugoslavenskih genetičara i oplemenjivača u što je trebalo uložiti mnogo truda da ih prilagodi koncepciji knjige. Primjeri međutim, nisu samo iz njezine uže specijalnosti tj. s područja istraživanja na biljnom materijalu, već je navođenjem brojnih primjera iz stočarske i humane genetike, pružila široku mogućnost upoznavanja mladih kadrova s dostignućima te nauke. Knjiga može

poslužiti kao odličan udžbenik studentima prirodnih i biotehničkih fakulteta (Prirodoslovnim, poljoprivrednim, šumarskim, prehrambeno tehnološkim) kao i studentima medicinskih fakulteta (humane medicine i veterinarstva), kojima je do sada bilo daleko teže, jer na našem jeziku nije postojala tako cjelovito i veoma jasno prezentirana genetika populacije i genetika kvantitativnih svojstava.

Često nailazimo u pojedinim domenama nauka, da terminologija i simboli različitih autora nisu isti. To nam stvara velike poteškoće pri upotrebi literature. Velika je zasluga prof. Katarine Borojević, da je u poglavlju III »Kontinuirana varijabilnost«, za komponente genotipskih vrijednosti u generacijama nakon ukrštanja dala usporedbu oznaka najznačajnijih istraživača, odnosno autora knjiga o nasljeđivanju kvantitativnih svojstava tj. Mathera ili Mathera Jinks-a i Falconera.

Možda bih najobjektivniju karakteristiku knjige mogla izreći citirajući jednog od recenzenata knjige, nažalost danas već pokojnu prof. dr Mariju Kump, nastavnika iz genetike i oplemenjivanja bilja na Fakultetu poljoprivrednih znanosti u Zagrebu. Citiram: »Knjiga je pisana tako da čitaoca postepeno uvodi u genetsku problematiku počam od koncepcije gena i hromozoma kao najvažnijih nosilaca nasljednosti u stanici te mutacija i rekombinacija gena do zbivanja u populaciji, uzrocima i načinu promjena gena u populaciji i otkrivanju zakonitosti o modusu nasljeđivanja kvantitativnih svojstava i procjena genetskih parametara tih svojstava, kako s teoretskog značaja tako i s aspekta oplemenjivanja. Valja istaći, da je knjiga napisana na osnovi vlastitih istraživanja i velikog iskustva autora, a to se naročito odnosi na poglavlja iz njezine uže znanstvene specijalnosti, mutacione genetike i genetike populacije.

Ujedno, vrijednosti knjige mnogo pridonosi obilno i kritičko razmatranje podataka iz strane i naše literature i potpuno originalan pristup izlaganju materije«.

Prof. dr Ružica Heneberg